JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA THELATHINI NA TISA

1 JUNI, 2017

MKUTANO WA SABA

KIKAO CHA THELATHINI NA TISA TAREHE 1 JUNI, 2017

I. DUA:

Saa 3:00 asubuhi Mhe. Dkt. Tulia Ackson (Na9bu Spika) alisoma Dua na kuongoza Kikao.

Makatibu Mezani:

1. Ndg. Ramadhani Abdallah
2. Ndg. Asia Minja

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

Hati zifuatazo ziliwasilishwa Mezani na:-

(i) Naibu Waziri wa Nishati na Madini aliwasilisha Hotuba ya Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Nishati na Madini kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

(ii) Mhe. Catherine Magige aliwasilisha Taarifa/Maoni ya Kamati ya Nishati na Madini kuhusu Bajeti ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

(iii) Mhe. Esther Matiko aliwasilisha Maoni ya Kambi Rasmi ya Upinzani Bungeni kwa Wizara ya Nishati na Madini kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

III. MASWALI KWA WAZIRI MKUU

1. Mhe. Devotha Mathew Minja	-	CHADEMA
2. Mhe. Amina Saleh Mollel	-	CCM
3. Mhe. Emmanuel Adamson Mwakasaka	-	CCM

IV. MASWALI YA KAWAIDA

Maswali yafuatayo yaliulizwa na kujibiwa:-

OFISI YA RAIS (TAMISEMI)

Swali Na. 317: Mhe. Flatei Gregory Massay

Nyongeza: Mhe. Flatei Gregory Massay
Mhe. Aida Joseph Khenan
Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki

Swali Na. 318: Mhe. Moshi Selemani Kakoso (kny: Mhe. Juma Selemani Nkamia)

Nyongeza: Mhe. Suleiman Selemani Kakoso
Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda
Mhe. Dkt. Immaculate Semesi Sware
Mhe. Martha Moses Mlata
Mhe. Pauline Philipo Gekul

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Swali Na. 319: Mhe. Saumu Heri Sakala

Nyongeza: mhe. Saumu Heri Sakala
Mhe. Musukuma Joseph Kasheku
Mhe. Masoud Abdallah Salim
Mhe. Ajali Rashid Akbar
Mhe. Yosepher Ferdinand Komba

Swali Na. 320: Mhe. Balozi Dkt. Diodorus Buberwa Kamala

Nyongeza: Mhe. Balozi Dkt. Diodorus Buberwa Kamala
Mhe. Cecilia Daniel Paresso
Mhe. Daniel Edward Mtuka

Mhe. Munde Tambwe Abdallah

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, SANAA NA MICHEZO

Swali Na. 321: Mhe. Devotha Mathew Minja

Nyongeza: Mhe. Devotha Mathew Minja
Mhe. Joseph Leonard Haule

MATANGAZO

Wageni wote waliopo kwenye *Gallery* walitambulishwa Bungeni.

V. MWONGOZO WA SPIKA

1. Mhe. Joseph Kasheku Musukuma aliomba Mwongozo wa Spika kwa kutumia Kifungu 68(7) – kuhusu tangazo la Tigo la Jaza Ujazwe kwamba ni kinyume cha utaratibu/utamaduni Serikali ilipige marufuku.

   Kiti kilitoa maelezo kwamba, jambo hilo halijatokea Bungeni lakini akashauri TCRA ilifuatilie na kuchukua hatua stahiki kama limekiuka taratibu.

2. Mhe. Mussa Bakari Mbarouk aliomba Mwongozo wa Spika kwa kutumia Kifungu 68(7) kuhusu Marehemu Mzee Ngosha mbunifu wa Ngao ya Taifa. Je, Serikali ina mpango gani wa kuwaenzi watu kama hawa na itasaidiaje familia yake.

   Kiti kilimshauri Mbunge alete swali la msingi kuhusu suala hili ili apate majibu kikamilifu.

3. Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara aliomba Mwongozo wa Spika kwa kutumia Kifungu 68(7) kuhusu uchangiaji kwamba, orodha inaonesha amechangia mara tatu wakati amechangia mara mbili jambo ambalo litanikosesha fursa ya uchangiaji wa Wizara hii.

Kiti kilimuahidi kufuatilia suala lake na chama chake kitapewa majibu.

4. Mhe. Catherine Valentine Magige aliomba Mwongozo wa Spika kwa kutumia Kifungu 68(7) kuhusu Watoto wa shule kuzama huko Bulwa Geita na kwamba mpaka sasa hawaendi shule na akashauri Wabunge wakatwe Sh. 30,000/= kila mmoja ili boti nyingine inunuliwe yenye gharama ya Sh. 15,000,000/= na kwamba jambo hili pia liliombewa Mwongozo wiki iliyopita lakini hajapata majibu.

VI. HOJA ZA SERIKALI

Mhe. Charles Mwijage (Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji) aliwasilisha makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Nishati na Madini kwa Mwaka 2017/2018.

Mhe. Dotto M. Biteko aliwasilisha Maoni ya Kamati yake kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

Mhe. John Mnyika aliwasilisha Maoni ya Kambi hiyo kuhusu Makadirio ya Mapato na matumizi ya Wizara ya Nishati na Madini 2017/2018.

Uchangiaji wa jumla ulifuata na Wabunge wafuatao walichangia:-

1.	Mhe. Najma Murtaza Giga	-	CCM
2.	Mhe. Sixtus Raphael Mapunda	-	CCM
3.	Mhe. Balozi Adadi Mohamed Rajab	-	CCM

VII. KUSITISHA BUNGE

Saa 7:00 mchana Bunge lilisitishwa mpaka saa 10:00 jioni.

VIII. BUNGE KURUDIA

Saa 10:00 jioni Bunge lilirudia likiongozwa na Naibu Spika na mjadala wa bajeti uliendelea na wafuatao walichangia:-

4.	Mhe. Selemani Jumanne Zedi	-	CCM
5.	Mhe. Hasna Sudi Mwilima	-	CCM

6. Mhe. Almas Athuman Maige - CCM
7. Mhe. Lolesia Jeremia Bukwimba - CCM
8. Mhe. Peter Simon Msigwa - CHADEMA

Kuhusu utaratibu

Mhe. Jenista Joakim Mhagama aliomba utaratibu kwa Kifungu 64(1)(g) kwamba Mhe. Peter Simon Msigwa asitumie lugha ya kuudhi kama anavyofanya na amtaje Rais kama Mhe. Magufuli na siyo Magufuli tu. Kiti kilimuelekeza Mhe. Msigwa kuzingatia kanuni na aliendelea kuchangia.

9. Mhe. Jesca David Kishoa - CHADEMA
10. Mhe. James Kinyasi Millya - CHADEMA
11. Mhe. Maulid Said Mtulia - CUF
12. Mhe. Yussuf Kaiza Makame - CUF
13. Mhe. Mohamed Juma Khatib - CUF
14. Mhe. Phillipo Augustino Mulugo - CCM
15. Mhe. Constantine John Kanyasu - CCM
16. Mhe. Musukuma Joseph Kasheku - CCM

Kuhusu utaratibu

Mhe. Mwita Waitara alitumia Kifungu 68(7) & 64(1) (a) akitafka Mhe. Musukuma afute maneno watu wamepewa hela Morena kwa vile siyo kweli. Kiti kilimtaka Mhe. Waitara yeye ndiye aseme ukweli kwa mujibu wa Kifungu 63. Mhe. Musukuma aliendelea kuchangia.

IX. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 12:00 jioni Bunge liliahirishwa mpaka kesho saa 3:00 asubuhi.